

Sprawozdanie z działalności merytorycznej Muzeum Zamek Opalińskich w Sierakowie, Powiatowej Instytucji Kultury za 2025 r.

Sprawozdanie z działalności merytorycznej Muzeum Zamek Opalińskich w Sierakowie obejmuje okres od 1 stycznia 2025 roku do 31 grudnia 2025 roku.

W okresie sprawozdawczym Muzeum w Sierakowie odwiedziło około 3500 osób, z czego 1868 osób zakupiło bilety (1072 bilety ulgowe, 796 bilety normalne). W analogicznym 2024 r. muzeum w Sierakowie odwiedziło 5 tys. osób, z czego 2 172 osoby zakupiło bilety (392 bilety normalne, 1777 bilety ulgowe). Widoczny jest spadek odwiedzających o 304 osoby wynikający z zamknięcia obiektu do czerwca 2025 r. w związku z prowadzonymi pracami remontowymi. Przeważają osoby kupujące bilety ulgowe m.in. grupy zorganizowane w tym dzieci i młodzież. Wzrosła liczba osób kupujących bilety normalne. Pozostałe osoby szacowane to uczestnicy imprez, wydarzeń i przedsięwzięć organizowanych przez Muzeum w Sierakowie w 2024 r. – koncertów, warsztatów, spotkań itp. Wszystkie wydarzenia organizowane przez Muzeum były bezpłatne i uczestniczyć w nich mogli mieszkańcy regionu w dowolnym zakresie.

• STYCZEŃ

W okresie od stycznia do czerwca 2025 r. trwały intensywne prace remontowe obejmujące m.in. konserwację sarkofagów oraz odnowienie wnętrza zamkowych. Prace te realizowane były w ramach Rządowego Programu Odnowy Zabytków – Polski Ład.

02.01.2025

Działalność merytoryczną Muzeum Zamek Opalińskich w Sierakowie w 2025 r. rozpoczęło od promocji materiałów turystycznych w ramach działalności Punktu Informacji Turystycznej. Materiały te przekazane zostały w dniu 2 stycznia 2025 r. przez Wielkopolską Organizację Turystyczną i wśród nich znalazły się m.in. mapy Wielkopolski z największymi atrakcjami, przewodniki rowerowe czy materiały dotyczące Wielkiej pętli wielkopolskiej. Materiały te są rozpowszechniane w punkcie informacyjnym.

W okresie między świątecznym odnotowano przypadek zniszczenia stanowiska archeologicznego – średniowiecznego grodziska w Kolnie. Na podstawie zgłoszenia oraz przeprowadzonej wizji terenowej stwierdzono nielegalne poszukiwania z użyciem detektorów metali, w wyniku których naruszono zabytkowe nawarstwienia kulturowe. O sprawie powiadomiono właściwe służby, a postępowanie jest w toku.

12.01.2025

Delegacja z Muzeum Zamek Opalińskich w Sierakowie uczestniczyła w obchodach 106. rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego w Sierakowie. Uroczystości obejmowały mszę świętą w intencji Powstańców, przemarsz pod pomnik Bohaterskich Synów Ziemi Sierakowskiej, złożenie kwiatów oraz spotkanie okolicznościowe dla uczestników.

17.01.2025

Współudział w organizacji obchodów 105. rocznicy powrotu Międzychodu w granice odrodzonego państwa polskiego we współpracy z Muzeum Regionalnym w Międzychodzie, Gminą Międzychód oraz Powiatem Międzychodzkiem.

22.01.2025

Do sprzedaży wprowadzono publikację pt. „Gmina ewangelicka w Sierakowie”, wydaną przez Stowarzyszenie „Sieraków Się Dzieje”, zawierającą zbiór artykułów poświęconych historii lokalnej wspólnoty ewangelickiej. W procesie stworzenia oraz wydania uczestniczyli pracownicy Muzeum Zamek Opalińskich, m.in. poprzez pisanie tekstów do publikacji oraz prace przy składzie.

28.01.2025

Podjęto współpracę z 10 Drużyną Wędrowniczą „Halabarda” im. Floriana Marciniaka w Sierakowie przy realizacji zadania przedzłotowego na terenie Muzeum – Zamku Opalińskich. Powstał wówczas film związany z 1000 rocznicą koronacji na króla Bolesława Chrobrego.

- **LUTY**

12.01.2025

Została przeprowadzona lekcja muzealna dla 3 klasy Szkoły Podstawowej w Sierakowie. Lekcja ta odbyła się na terenie Szkoły Podstawowej i poświęcona był historii Sierakowa oraz jego okolic.

13.02.2025

Kontynuacja prac remontowych w Zamku Opalińskich, obejmujących m.in. wykonanie izolacji poddasza, zabezpieczenia przeciwpożarowe oraz prace konserwatorskie w krypcie. Zadanie realizowane dzięki dofinansowaniu z Rządowego Programu Inwestycji Strategicznych „Polski Ład”. Wykonawcami prac były firmy Metalplast z Poznania i Lech z Sierakowa.

- **MARZEC**

18.03.2025

Udział w posiedzeniu Zespołu Lokalnej Współpracy przy Nadleśnictwie Sieraków. Spotkanie poświęcone było planom utworzenia tzw. lasów społecznych oraz zagadnieniom ochrony zabytków zlokalizowanych na terenach leśnych. Dyskutowano m.in. o niszczeniu grodzisk i cmentarzysk kurhanowych, znajdujących się na naszym terenie.

22.03.2025

Współorganizacja wiosennego przemarszu rekonstrukcyjnego z udziałem grupy rekonstrukcyjnej Pułk 4 Piechoty Księstwa Warszawskiego. Wydarzenie obejmowało prelekcję historyczną, która odbyła się w Napoleon Cafe Sieraków. W trakcie spotkania można było usłyszeć opowieści o trudnościach jakie dotykały formującą się armię gen. Dąbrowskiego w Wielkopolsce w 1806 r. oraz poznać dzieje bitwy pod Fuengirola w Hiszpanii, gdzie Pułk 4 odniósł wielkie zwycięstwo nad siłami angielsko-hiszpańskimi w 1810 r.

- **KWIECIEŃ**

11.04.2025

Współorganizacja Misterium Męki Pańskiej na dziedzińcu Muzeum Zamek Opalińskich w Sierakowie. Wydarzenie organizowane jest przez Szkołę Podstawową im. mjr H. Sucharskiego w Sierakowie, Szkołę Podstawową im. Kornela Makuszyńskiego w Lutomiu,

Parafii Najświętszej Maryi Panny Niepokalanie Poczętej w Sierakowie oraz Sierakowski Ośrodek Kultury.

16.04.2025

Zakończenie prac konserwatorskich sarkofagów, które powróciły do ekspozycji po specjalistycznej renowacji. Sarkofagi znajdowały się w pracowni konserwatorskiej w Toruniu i po wykonaniu odpowiednich zabiegów renowacyjnych powróciły do Sierakowa.

25.04.2025

Realizacja budowy zadaszania studni na terenie muzeum. Wykonano ozdobną nastawę metalową zaakceptowaną przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu.

30.04.2025

Zakończenie I etapu prac remontowych Zamku Opalińskich. Zadanie dofinansowane w 90% z Rządowego Funduszu Inwestycji Strategicznych „Polski Łód”. Wykonano w jego ramach konserwację sarkofagów, prace remontowe w krypcie, odnowienie wnętrza zamkowych oraz prace związane z zabezpieczeniem p. pożarowym zamku.

- **MAJ**

03.05.2025

Współorganizacja wraz z Parafią Chrzypsko Wielkie, Sołectwo Ryżyn, GOK Chrzypsko Wielkie oraz Muzeum Regionalne w Międzychodzie współorganizowaliśmy uroczystości 100. rocznicy poświęcenia sztandaru Towarzystwa Powstańców i Wojaków koło Ryżyn. Ponownie po 100 latach ten wyjątkowy zabytek, znajdujący się obecnie w zbiorach Muzeum Regionalne w Międzychodzie, powrócił w rodzinne strony. W uroczystej mszy poświęcony został ponownie i odwiedził Ryżyn, gdzie dzięki staraniu mieszkańców wsi, umieszczona została pamiątkowa tablica upamiętniająca to wydarzenie.

17.05.2025

Współorganizacja 27. edycji „Sierakowskiej Wiosny Klasyków” – koncert uczniów i pedagogów Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. T. Szeligowskiego z Gorzowa Wielkopolskiego. Koncert główny odbył się w Powozowni Stada Ogierów w Sierakowie. Pod czujnym okiem pani dyrektor Anety Rajewskiej i Pana wicedyrektora Michała Grabowskiego ze Szkoły Muzycznej w Gorzowie, młodzi artyści wspaniale zaprezentowali swoje talenty. W ramach Sierakowskiej Wiosny odbywały się również inne liczne spotkania i warsztaty realizowane na przestrzeni kilku tygodni.

21.05.2025

Realizacja odbiorów konserwatorskich i kolejnego etapu prac remontowych z udziałem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków Pani Jolanty Goszczyńskiej.

- **CZERWIEC**

01-02.06.2025

Wsparcie organizacyjne wydarzenia sportowego JBL Triathlon Sieraków. Nasza armata dawała sygnał sportowcom do startu.

06.06.2025

Obchody 30-lecia działalności Muzeum Zamek Opalińskich w Sierakowie oraz ponowne otwarcie obiektu po remoncie. Po półrocznym remoncie, który przywrócił blask temu historycznemu miejscu, ponownie otworzyliśmy drzwi do naszej instytucji. Uroczystość z tej okazji była nie tylko podsumowaniem minionych lat, ale także początkiem nowego rozdziału w historii Zamku Opalińskich. Częścią wieczoru było również rozpoczęcie Pikniku Historycznego „Barwy Historii 2025 – Ku wolności...?”

Program wydarzenia:

15:00 – Otwarcie Muzeum Zamek Opalińskich po remoncie

17:30 – Wernisaż wystawy „Buduj Historię – II Wojna Światowa w klockach Cobi”

18:00 – Konferencja popularno-naukowa

18:05 – Rafał Semołoniak „Pamięć Armii Krajowej”

18:30 – prof. dr hab. Arkadiusz Słabig „Zbrojne grupy przetrwania w Puszczy Noteckiej – 1945”

19:00 – Maciej Elantkowski „Historia dziadka – droga do armii gen. Maczka”

19:30 – Dale Taylor „Kapelani na wojnie”

20:30 – Noc RPG na Zamku – Tajna Misja w PMI (obowiązywały zapisy)

21:00 – Plenerowy seans filmowy „O jeden most za daleko” – Przystań nad Wartą

07.06.2025

Piknik Historyczny „Barwy Historii – 1945 Ku wolności...?” oraz Jarmark Rzemiosła i Produktu Lokalnego pod patronatem Miłośników Ziemi Sierakowskiej, odbył się na Przystani nad Wartą. W programie imprezy znajdowały się atrakcje takie jak:

13:30 – Wojsko Polskie u bram – mała inscenizacja wkroczenia 1 AWP do jednego z polskich miasteczek – inscenizacja odbyła się na rynku w Sierakowie

14:00 – Oficjalne rozpoczęcie Pikniku, przywitanie gości i przybyłych grup rekonstrukcyjnych na Przystani nad Wartą

14:30 – Musztra paradna – pokaz w wykonaniu Edukacja Lubasz – przed sceną

15:00 – Najkrótszą drogą: Arnhem/Driel 1944 – inscenizacja walk z 1944 r. – pole inscenizacyjne

15:40 – „Przedwojenny Szyk” – pokaz ubiorów dwudziestolecia międzywojennego w wykonaniu OGRH Przysposobienie Wojskowe Kobiet – scena

16:10 – Rudy 102 – pokaz dynamiczny radzieckiego czołgu T34 ze zbiorów Muzeum Uzbrojenia w Poznaniu oraz prezentacja sylwetek żołnierzy 1 Armii Wojska Polskiego – pole inscenizacyjne

16:30 – Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie – prezentacja sylwetek żołnierzy – przed sceną

17:10 – Pancerna pięść Rzeszy – pokaz dynamiczny czołgu PzKpfw V Pantera z kolekcji „Mundury Historyczne – Frankowski Andrzej” – pole inscenizacyjne

17:30 – „Wehrmacht 1945” – prezentacja sylwetek żołnierzy – przed sceną

18:00 – „Polskie skrzydła nad północną Afryką – Kazimierz Sporny w Cyrku Skalskiego – opowieść Zygmunta Spornego” – namiot przy scenie

18:30 – „Rowerowy zawrót głowy” – opowieść o bicyklach z 1 poł. XX w. – Namiot „Zabytkowe rowery”

19:00 – Droga tysiąca mostów: Oosterhrsselen/Veele 1945 – inscenizacja walk z 1945 r. – pole inscenizacyjne

Przez całe wydarzenie dostępne były różne atrakcje:

Jarmark rękodzieła i produktu lokalnego, animacje dla dzieci, dawne rzemiosło, obóz historyczny z różnego typu pojazdami, w tym motocykle, samochody pancerne, czołgi T34 i Pzkw V Pantera, stoisko klocków Cobi, strefa z grami planszowymi oraz stanowiska promocyjne partnerów.

15.06.2025

Koncert grupy „Gniezno String Ensemble” w ramach cyklu „Sierakowska Wiosna Klasyków” w Ogrodzie Edukacyjnym Nadleśnictwa Sieraków (Bucharzewo). Koncert miał charakter plenerowy i organizowany był we współpracy z Nadleśnictwem Sieraków.

18.06.2025

Zakwalifikowanie Pikniku Historycznego „Barwy Historii: 1624–2024” do finałowej piątki konkursu na „Wydarzenie Historyczne Roku 2024” organizowanego przez Muzeum Historii Polski w Warszawie.

21.06.2025

Organizacja wydarzenia plenerowego „Noc Kupały” we współpracy z lokalnymi partnerami, w tym z Sierakowskim Ośrodkiem Kultury. Odbyły się pokazy rycerskie, przygotowane przez Grupę Historyczną Wielewit, a także tańce i obrzędy w wykonaniu Zespołu Taneczny Wisienki. Punktem kulminacyjnym wydarzenia było puszczenie wianków na rzekce Warcie.

25.06.2025

Informacja o uzyskaniu dofinansowania w wysokości 68.000,00 zł, w ramach programu „Patriotyzm Jutra” na realizację projektu „Królewskie sekrety. W 300. rocznicę ślubu Marii Leszczyńskiej i Ludwika XV”.

28.06.2025

Przed naszym muzeum Stowarzyszenie „Młodzieżowa Orkiestra Vivat!” dała koncert z okazji Festiwalu Orkiestr Dętych organizowanego w Sierakowie „Muzyczne Granie”. Było głośno, radośnie i bardzo klimatycznie.

- **LIPIEC**

04.07.2025

Odbył się wernisaż wystawy poplenerowej „Definicje Natury”, będącej efektem Pierwszych Kreatywnych Spotkań Plenerowych w Dormowie. Wystawa prezentowała prace uznanych artystów profesjonalistów, którzy podczas pleneru w Dormowie poszukiwali własnych definicji natury, inspirując się otaczającym krajobrazem, światłem i kolorem.

07.07.2025

Organizacja finałowego spektaklu „Dziady II” A. Mickiewicza w ramach 27. Sierakowskiej Wiosny Klasyków. Spektakl odbył się pod dębem na terenie Stada Ogierów w Sierakowie. Sceneria parku nadała przedstawieniu niepowtarzalny klimat – pełen tajemniczości i symboliki. Artyści, grając na otwartej przestrzeni, wciągnęli widzów w mickiewiczowski świat duchów, obrzędów i poetyckiej grozy. Całość – w połączeniu z nastrojowym klimatem – stworzyła niezwykle widowisko, które na długo pozostanie w pamięci uczestników.

09.07.2025

Na Facebookowej stronie naszego muzeum ogłosiliśmy konkurs „Rozpoznaj Flagę!”. Na naszym maszcie przy zamku pojawiła się nowa flaga i zaprosiliśmy wszystkich do udziału w zabawie. Była to Chorągiew Husarska.

10.07.2025

Nasze muzeum odwiedziły dzieci z Rodzinnego Domu Dziecka w Zakrzewie (woj. opolskie). Zwiedzili zamek, poznali jego historię oraz tajemnice, a na zakończenie kilkoro młodych gości zostało uroczyste pasowanych na rycerzy zamku Opalińskich.

11.07.2025

Na facebooku muzealnym odbyła się premiera filmu podsumowującego piknik historyczny „Barwy Historii 2025”, który był związany z II Wojną Światową.

16.07.2025

Nasze Muzeum brało udział w Obchodach Święta Policji w Szamotułach, które w tym roku miały szczególny wymiar – mija dokładnie 105 lat od utworzenia Powiatowej Komendy Policji. Na naszym stoisku zaprezentowaliśmy eksponaty, książki oraz opowiadaliśmy o różnych epokach historycznych: od średniowiecza, przez czasy napoleońskie, aż po obie wojny światowe.

19.07.2025

Nowa pozycja w naszej ofercie - album „Konie i ludzie” ze Stada Ogierów w Sierakowie. To unikatowe wydanie, zawierające kilkadziesiąt nigdy wcześniej niepublikowanych fotografii z prywatnych zbiorów, które dokumentują codzienne życie koni i ludzi tworzących historię sierakowskiego stada. Muzeum w Sierakowie pomagało w powstaniu tej publikacji oraz udostępniało posiadane zbiory fotograficzne związane z historią Stada Ogierów w Sierakowie.

26.07.2025

Nasz zamek odwiedziły przedszkolaki z **Przedszkole "Przyjaciół Książki" w Sierakowie**. Podziwiałały wystawę malarską, a także na wystawę trafił pierwszy obraz wykonany przez małego artysty – Olka, którego marzeniem było wystawić swoje rysunki w Zamku.

• **SIERPIEŃ**

03.08.2025

W Sali wystaw czasowych odbył się wyjątkowy koncert zespołu „Tres Corazones” pod hasłem „EL DÍA QUE ME QUIERAS”, w ramach cyklu „Muzyka Mojej Duszy”. Publiczność miała okazję usłyszeć piękne, hiszpańskie i latynoamerykańskie utwory w wykonaniu zespołu w składzie: Jagoda Świdzińska (gitara), Weronika Grenda (altówka), Grzegorz Kujawa (tenor) oraz Jan Billert (słowo o muzyce).

08.08.2025

Wernisaż wystawy malarstwa Krzysztofa Piotra Tomczaka „Inny - ten sam świat” przyciągnął wielu miłośników sztuki, inspirując do refleksji i rozmów przy pięknych obrazach. Zaprezentowano dorobek artysty oraz jego nowatorskie spojrzenie na sztukę i szukanie własnej drogi rozwoju.

13.08.2025

W naszym Punkcie Informacji Turystycznej pojawiły się nowe publikacje otrzymane od Wielkopolskiej Organizacji Turystycznej. Związane były one z turystycznymi atrakcjami regionu. Ponadto przeprowadziliśmy reorganizację techniczną Punktu wyposażając go o nowe elementy.

20.08.2025

Udział w badaniach archeologicznych współprowadzonych przez Muzeum w Sierakowie na osadzie z okresu wpływów rzymskich w Mierzynie koło Międzychodu. Znajdowało się tam duże centrum produkcyjne związane z wytopem żelaza. W pracach badawczych brali udział wolontariusze. Uczestnicy wraz z Dyrektorem Muzeum, Robertem Jędrzejczakiem mieli okazję odkryć ślady kultury wielbarskiej i łużyckiej.

28.08.2025

Nasze Muzeum zostało zaproszone do przeprowadzenia pokazów na pikniku Rycerskim na placu Tylkowskiego w Kwilczu. Pokazy w zbrojach, strzelanie z łuku, widowiskowe pojedynki i ciekawostki z historii przyciągnęły miłośników historii.

30.08.2025

Na terenie Muzeum Zamek Opalińskich odbyły się obchody 20-lecia działalności Grupy Rekonstrukcyjnej: Pułk 4 Piechoty Księstwa Warszawskiego. Uroczystości rozpoczęto od wykładu historyka Wojciecha Bullera, który opowiadał o powstającej monografii Pułku, w której odkrywa on nowe fakty związane z jego powstawaniem i działalnością w latach 1806-1808. Obchody jubileuszu uświetniła również Msza Święta, sprawowana przez księdza ks. Mariana Ciesielskiego, w intencji zmarłych członków grupy. Odbył się również uroczysty apel,

na którym wręczono nominacje, awanse i medale za wieloletnią służbę. Ze stanowiska dowódcy pułku odszedł jego wieloletni szef kapitan Piotr Sawiak. Zastąpił go na tym stanowisku porucznik Paweł Chodoruk, który od teraz prowadził będzie oficjalnie grupę.

• WRZESIEŃ

05.09.2025

W dniu tym odbył się wernisaż wystawy „Śladami baroku misyjnego”. To wyjątkowa ekspozycja ukazująca fascynującą pracę badawczą ks. prof. dr hab. Piotra Nawrota oraz jego misję odkrywania i rekonstrukcji barokowej muzyki Ameryki Południowej. Na wystawie zaprezentowano działalność księdza Piotra Nowaka, który od wielu lat bada i zbiera muzykę i teksty Indian, którzy po zetknięciu się z Europejczykami zaczęli tworzyć swoisty nurt kultury łączący ich tradycje z tradycją chrześcijańską.

06.09.2025

W tym roku w Muzeum Zamek Opalińskich w Sierakowie postawiliśmy na wyjątkową formułę Narodowego Czytania 2025. Nagranie kilkunastu osób ze szkół podstawowych, średnich oraz lokalnych instytucji, które wspólnie odczytały „Pieśń świętojańską o Sobótce – Pannę III” Jana Kochanowskiego. Każdy uczestnik przeczytał fragment utworu, tworząc niepowtarzalne, wspólne dzieło.

09.09.2025

Zdjęcie autorstwa Mariusza Malinowskiego, wykonane podczas Napoleońskiego Pikniku Historycznego w Sierakowie organizowanego przez nasze Muzeum, trafiło na okładkę najnowszego numeru rocznika naukowego „Muzealnictwo”. To prestiżowe czasopismo, wydawane od 1952 roku, dokumentuje liczącą w Polsce ponad 200 lat historię polskich muzeów. Wiele miejsca poświęca również problemom aktualnym, składającym się na obserwowaną naszymi oczami codzienność muzealnictwa polskiego i światowego. „Muzealnictwo” jest periodykiem o zasięgu międzynarodowym, będącym forum wymiany myśli, dzielenia się zawodowymi doświadczeniami, miejscem prezentacji innowacyjnych rozwiązań organizacyjnych i legislacyjnych. Od 2011 r. wydawcą czasopisma jest Narodowy Instytut Muzeów (do września 2023 r. działający pod nazwą Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów).

17.09.2025

Do naszych zbiorów trafiły wyjątkowe pamiątki po Stanisławie Adamczewskim, żołnierzu 57 Pułku Piechoty i uczestniku walk września 1939 roku, mieszkańcu Sierakowa. Te cenne przedmioty – m.in. książeczka wojskowa, zdjęcia, medal „Za udział w wojnie obronnej”, orzełek w koronie, nieśmiertelnik oraz świadectwo strzeleckie – zostały przekazane przez syna Stanisława, Pana Zbigniewa Adamczewskiego wraz z małżonką Hanną.

19.09.2025

W naszym muzeum odbył się wernisaż wystawy międzychodzianina - Zbigniewa Prokopczuka „Pastele, tusze i ołówki”, który zgromadził prawdziwe tłumy miłośników sztuki. Sala wypełniła się po brzegi wyjątkową atmosferą twórczego spotkania. Pastelowe pejzaże mistrza przyciągnęły nie tylko regularnych bywalców muzeum, ale także tych, którzy dopiero odkrywają magię tej techniki.

21.09.2025

Muzeum Zamek Opalińskich w Sierakowie oraz współpracująca z nim Grupa Historyczna Wielewit uczestniczyła w XIX Smażeniu Powideł w Mniszkach. Odbyły się pokazy walki w ich wykonaniu, a także można było spróbować przygotowanego przez nich podpłomyka z powidłami. W ramach obozowiska działało również stanowisko muzealne.

23.09.2025

Pani Elżbieta Błoszyk-Linde, podczas codziennych prac w swoim ogródku, natknęła się na wyjątkowy fragment przeszłości: metalowego orła z herbem, pełnego detali i znaków minionych czasów. Pani Elżbieta przekazała to niezwykle znalezisko do naszego muzeum, gdzie sztuka i historia spotykają się, by opowiadać o dawnych losach naszego regionu.

24.09.2025

Zamek Opalińskich w Sierakowie trafił do prestiżowej serii znaczków pocztowych „Zamki w Polsce” wydanej przez Poczta Polska.

24.09.2025

Nasze Muzeum wygrało w plebiscycie „Wydarzenie Historyczne roku 2024”. Piknik Historyczny z okazji 400-setnej rocznicy śmierci Piotra Opalińskiego, podczas którego m.in. odbyła się inscenizacja pogrzebu Piotra Opalińskiego uznano za najlepsze wydarzenie 2024 r. 24 września uroczysta gala zgromadziła szerokie grono znakomitych uczestników – w tym Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Martę Cienkowską, dyrektora MHP prof. Marcina Napiórkowskiego, Akirę Tajimę, Radcę Ambasady Japonii, parlamentarzystów, laureatów oraz przedstawicieli świata dyplomacji i kultury. Tylko w tej edycji zgłoszono aż 135 projektów z Polski i z zagranicy.

25.09.2025

Dyrektor naszego muzeum Robert Jędrzejczak wraz ze Starostą Międzychodzkiem Rafałem Litke spotkali się m.in. z Panią Bożeną Żelazowską Wiceminister Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Omawiano sprawy związane z finansowaniem kultury oraz ochroną zasobów dziedzictwa historycznego i kulturalnego.

25.09.2025

Informacja o wygranej w „Wydarzeniu Historycznym roku 2024” w Teleekspresie.

27.09.2025

W programie TVP3 Poznań dyrektor muzeum Robert Jędrzejczak opowiadał o nowym projekcie „Królewskie sekrety. W 300 rocznicę ślubu Marii Leszczyńskiej i Ludwika XV”. W ramach projektu zostały zaplanowane warsztaty, spotkania, gra miejska „Złota Kołyska” i kolejny LARP. Projekt ten finansowany był ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach programu Patriotyzm Jutra.

30.09.2025

Wystartowaliśmy z projektem „Królewskie sekrety. W 300 rocznicę ślubu Marii Leszczyńskiej i Ludwika XV”. W szkole podstawowej w Sierakowie odbyły się pierwsze rozgrywki RPG inspirowane życiem codziennym i obyczajami Wielkopolski z początku XVIII

wieku. Uczestnicy wcielili się w mieszkańców epoki, wzięli udział w historycznych rozgrywkach i poznali niezwykle realia tamtych czasów. Dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach programu "Patriotyzm Jutra".

PAŹDZIERNIK

01.10.2025

Drugi dzień niezwykłych rozgrywek RPG w ramach projektu „Królewskie sekrety. W 300 rocznicę ślubu Marii Leszczyńskiej i Ludwika XV”. Tym razem gościliśmy w Szkole Podstawowej nr 1 im. Miasta Stołecznego Warszawy w Międzychodzie, gdzie uczniowie przenieśli się do realiów początków XVIII wieku. Dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach programu "Patriotyzm Jutra".

02.10.2025

Trzeci dzień rozgrywek RPG w ramach projektu „Królewskie sekrety. W 300 rocznicę ślubu Marii Leszczyńskiej i Ludwika XV”. Tym razem w Szkole Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Lutomiu. Dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach programu "Patriotyzm Jutra".

03.10.2025

Już czwarty dzień naszych historycznych rozgrywek RPG w ramach projektu „Królewskie sekrety. W 300 rocznicę ślubu Marii Leszczyńskiej i Ludwika XV”. Tym razem gramy z uczniami Szkoły Podstawowej w Chrzypsku Wielkim, a spotkaliśmy się w gościnnych murach naszych przyjaciół z GOK Chrzypsko Wielkie.

03.10.2025

Odbyła się uroczysta gala VIII Grand Prix Powiatu Międzychodzkiego w Biegach Dziecięco-Młodzieżowych świętowaliśmy sukcesy młodych biegaczy i cieszyliśmy się wyjątkową atmosferą. Było wiele radości, wzruszeń i dumy z osiągnięć naszych gości.

04.10.2025

Na rynku w Sierakowie zgromadziły się rodziny, przyjaciele i miłośnicy zagadek, by wspólnie przeżyć miejską przygodę podczas gry „Złota Kołyska”. Aż 25 drużyn, ponad 100 osób podjęło wyzwanie, by odkryć sekrety miasta i znaleźć tajemniczą złotą kołyskę. Ulice wypełniły się śmiechem, dopingiem i nutą rywalizacji, a Sieraków odkrywał przed graczami swoje historyczne tajemnice krok po kroku. Zagadka okazała się niełatwa, a zadania wymagały zarówno sprytu, jak i współpracy, ale każda z drużyn wniosła swoje niezwykle pomysły i energię. Na podium stanęła drużyna „Starożytne pomidory”, która bezbłędnie, z humorem i błyskiem w oku rozwiązała kolejne zagadki, zdobywając zasłużone zwycięstwo.

04.10.2025

W naszym Muzeum gościliśmy Peggy Wolter z MDR - Mitteldeutscher Rundfunk, która odwiedziła nas w ramach wizyty prasowej organizowanej przez ZOPOT Berlin i Polska Organizacja Turystyczna.

09.10.2025

Wraz z Panem Karolem Krajewskim mieliśmy wyjątkową okazję uczestniczyć w inwentaryzacji obrazów sakralnych w naszym sierakowskim kościele Najświętszej Maryi Panny Niepokalanie Poczętej. To miejsce pełne historii i duchowych tajemnic, które mimo upływu lat wciąż skrywa wiele zagadek.

11.10.2025

W ramach poznania pradziejów powiatu międzychodzkiego Muzeum w Sierakowie realizuje projekt badawczy związany z grodziskami z naszego terenu. W zeszłym roku przebadaliśmy nieinwazyjnie grodzisko w Kolnie, a w tym roku rozpoznajemy grodzisko w Bielsku. To piękne, nizinne grodzisko podkowiaste położone nad Jeziorem Białcz jest jednym z najpiękniejszych obiektów tego typu u nas. Datowane na okres wczesnego średniowiecza wymaga pogłębionych badań i analiz. Nasze Muzeum we współpracy z Wielkopolskim Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w Poznaniu i Nadleśnictwem Międzychód oraz zespołem badawczym pod kierunkiem dr Jana Romaniszyna z Wydziału Archeologii UAM prowadzi pierwsze nieinwazyjne badania terenowe.

11.10.2025

Tego dnia nasz Zamek stał się przystankiem na trasie Jesiennego Rajdu Pojazdów Zabytkowych. Stare, piękne auta na chwilę połączyły siły z zamkową historią, zabytki na kołach odwiedziły zabytkowe mury.

15.10.2025

W Zespole Szkół w Sierakowie odbyły się warsztaty linorytu inspirowane XVIII-wieczną grafiką artystyczną. Zajęcia poprowadziła Katarzyna Wysocka (TerraKata). Uczestnicy poznali historię i technikę linorytu, a następnie wykonali własne prace graficzne. Zadanie dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w ramach programu „Patriotyzm Jutra”.

15.10.2025

W sali reprezentacyjnej Muzeum Zamek Opalińskich odbyły się warsztaty linorytu dla słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Sierakowie oraz dorosłych mieszkańców zainteresowanych sztuką. Spotkanie poświęcone było XVIII-wiecznej grafice artystycznej i zakończyło się wykonaniem indywidualnych prac uczestników. Zadanie dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w ramach programu „Patriotyzm Jutra”.

16.10.2025

W Muzeum Zamek Opalińskich w Sierakowie odbyła się uroczystość wręczenia Stypendiów Starosty Międzychodzkiego dla wyróżniających się uczniów szkół prowadzonych przez Powiat Międzychodzki. Uhonorowano młodzież z Liceum Ogólnokształcące w Międzychodzie, Zespół Szkół Technicznych w Międzychodzie oraz Zespół Szkół Nr 2 w Międzychodzie. Troje uczniów otrzymało stypendia za najwyższe wyniki w nauce, a 37 osób wyróżniono za osiągnięcia naukowe, sportowe i artystyczne.

16.10.2025

W Szkole Podstawowej w Sierakowie rozpoczęły się warsztaty animacji poklatkowej inspirowane historią kobiet XVIII wieku. Uczniowie pracowali nad scenariuszem oraz pierwszymi ujęciami filmu. Po południu zajęcia realizowane były w Świetlicy Opiekuńczo-Wychowawczej „Świetliki” w Sierakowie. Zadanie dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w ramach programu „Patriotyzm Jutra”.

17.10.2025

Zakończyła pracę kolejna grupa uczestników warsztatów animacji poklatkowej. Powstał film inspirowany historią kobiet XVIII wieku. Projekt realizowano w ramach programu „Patriotyzm Jutra”, dofinansowanego przez Muzeum Historii Polski.

18.10.2025

W murach muzeum odbył się wernisaż wystawy „Światłoprzyzmaty”. Wydarzenie zgromadziło artystów i miłośników sztuki. Ekspozycja prezentowała różnorodne interpretacje motywu światła i koloru gdzie światło definiowało formę artystyczną. Była to wystawa zbiorowa uznanych poznańskich artystów malarzy.

21.10.2025

Z okazji 348. rocznicy urodzin Stanisława Leszczyńskiego (ur. 20 października 1677 r.) w Sali Łukowej zaprezentowano nowe grafiki przedstawiające polskich monarchów, w tym litografię władcy - Stanisława Leszczyńskiego króla Polski, księcia Lotaryngii, który był mężem Katarzyny Opalińskiej, współwłaścicielki Sierakowa.

23.10.2025

Zaprezentowano pierwszą animację poklatkową stworzoną przez uczestników warsztatów – film przedstawiający legendę o złotej kołysce. Projekt zrealizowali wychowankowie Placówka Wsparcia Dziennego Świetlica "Świetliki" oraz młodzież z Chrzypka Wielkiego. Zadanie dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w ramach programu „Patriotyzm Jutra”.

24.10.2025

Zakończono kolejny etap warsztatów animacji poklatkowej. Uczniowie Szkoła Podstawowa nr 1 im. Miasta Stołecznego Warszawy w Międzychodzie przygotowali film poświęcony postaci Marii Trąpczyńskiej. Zadanie dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w ramach programu „Patriotyzm Jutra”.

25.10.2025

Do Sali Łukowej (dawnego gabinetu Krzysztofa Opalińskiego) wprowadzono nowy eksponat – XVII-wieczny mebel – ozdobną szafę - zakupiony dzięki dotacji Gmina Sieraków przeznaczonej na rozwój kolekcji muzealnej.

29.10.2025

Dyrektor muzeum Robert Jędrzejczak przeprowadził szkolenie dla przedstawicieli Sąsiedzkich Centrów Inicjatyw Lokalnych w Poznaniu poświęcone tematyce historycznego LARPA jako nowoczesnej formy popularyzacji dziejów regionu przez warsztaty.

31.10.2025

Zakupiono szafę biblioteczną przeznaczoną do wyposażenia przestrzeni ekspozycyjnej muzeum. Zakupu dokonano z dotacji Gminy Sieraków.

31.10.2025

Opublikowano finałowy film animowany poświęcony Marii Trąpczyńskiej, przygotowany przez uczniów Szkoła Podstawowa nr 1 im. Miasta Stołecznego Warszawy w Międzychodzie w ramach cyklu warsztatów animacji poklatkowej. Projekt dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w ramach programu „Patriotyzm Jutra”.

31.10.2025

Zakończono cykl warsztatów linorytu realizowany z udziałem uczniów Liceum Ogólnokształcące w Międzychodzie oraz Zespół Szkół Technicznych w Międzychodzie. Podsumowano działania edukacyjne obejmujące pracę z techniką grafiki inspirowaną XVIII-wiecznym warsztatem artystycznym. Zadanie dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w ramach programu „Patriotyzm Jutra”.

• LISTOPAD

02.11.2025

W Mauzoleum rodu Opalińskich odprawiona została msza święta w intencji zmarłych przedstawicieli rodu. Uroczystość stanowiła okazję do upamiętnienia fundatorów i dawnych właścicieli Sierakowa.

05.11.2025

Odbył się finał wystawy „Światłoprzyrządy” w Muzeum Zamek Opalińskich w Sierakowie. Wydarzenie to stanowiło podsumowanie ekspozycji sztuki współczesnej i było okazją do spotkania z artystami oraz odbiorcami wystawy.

07.11.2025

W murach Muzeum odbył się wernisaż wystawy prac członków Stowarzyszenia Artystycznego DRZEWCE 2002, połączony z uroczystym wręczeniem nagród laureatom konkursu plastycznego „Zabytki powiatu międzychodzkiego”. Wyróżniono uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Międzychodzie, Szkoły Podstawowej nr 2 w Międzychodzie oraz Szkoły Podstawowej w Sierakowie. Wydarzenie zgromadziło młodych artystów, nauczycieli i rodziny uczestników.

08.11.2025

Sarkofagi znajdujące się w Muzeum Zamek Opalińskich zostały zaprezentowane w najnowszym numerze magazynu „Sukces po poznańsku”. Publikacja przybliży miejsca spoczynku wybitnych Wielkopolan oraz historię zamku Opalińskich.

12.11.2025

Piknik Historyczny „Barwy Historii” został wyróżniony w XXVI Konkursie Marszałkowskim w kategorii „Działania Prokulturowe”. Wydarzenie zyskało uznanie samorządu województwa jako przykład wartościowej inicjatywy kulturalnej regionu.

14.11.2025

W ramach akcji profilaktycznej „Wąsopad” zrealizowano materiał edukacyjny promujący badania profilaktyczne mężczyzn. Działanie miało charakter społeczny i informacyjny, podkreślając znaczenie świadomości zdrowotnej.

14.11.2025

W Zespole Szkół w Sierakowie odbyły się warsztaty tańców dawnych prowadzone przez Królewski Zespół Tańca Dawnego "La Danse". Uczestnicy poznali podstawy XVIII-wiecznych tańców (m.in. menueta, kotyliona, reela, jiga i gawota) oraz elementy etykiety dworskiej. Zadanie dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w ramach programu „Patriotyzm Jutra”.

14.11.2025

W muzeum odbył się wykład prof. Jarosława Dumanowskiego pt. „Szczupak, flaki, kuropatwa. Nieznana kuchnia Stanisława Leszczyńskiego”. Spotkanie poświęcone było kulturze kulinarnej XVIII wieku oraz postaci Stanisława Leszczyńskiego. Wydarzenie miało charakter popularyzacyjny i zgromadziło miłośników historii oraz dawnej kuchni.

15–16.11.2025

Zrealizowano warsztaty przygotowujące do historycznego LARPa „Wielki dzień”, a następnie finałową rozgrywkę w gościnnych przestrzeniach Stada Ogierów w Sierakowie. Uczestnicy wcielili się w postacie XVIII-wiecznego dworu, odtwarzając wydarzenia związane ze ślubem Marii Leszczyńskiej i Ludwika XV. Projekt zrealizowano w ramach programu „Patriotyzm Jutra”, dofinansowanego przez Muzeum Historii Polski.

18.11.2025

Relacja z wydarzenia „Wielki dzień” została opublikowana na antenie Radio Poznań. Materiał przybliżył przebieg historycznego LARPa oraz zaangażowanie uczestników w odtworzenie realiów XVIII wieku.

18.11.2025

III edycja konkursu pt. „Wielka Gra z Historią Pojezierza”, dyrektor Muzeum – Robert Jędrzejczak jak co roku zasiadł w komisji konkursowej. W turnieju historycznym wzięło udział 37 uczestników z 11 szkół powiatu międzychodzkiego. Uczniowie rywalizowali w kategoriach indywidualnych i drużynowych, przechodząc przez eliminacje pisemne. Po części pisemnej wyłoniono finalistów, którzy zmierzyli się w rundzie finałowej w eliminacjach ustnych.

20.11.2025

Udostępniono materiały edukacyjne do scenariusza gry fabularnej „Pękają lody – Płynie kra”, osadzonej w realiach konfliktu między Stanisławem Leszczyńskim a Augustem II Mocnym. Projekt realizowany był w ramach zadania „Królewskie sekrety” i dofinansowany przez Muzeum Historii Polski.

20.11.2025

We współpracy z Szkołą Podstawową w Sierakowie oraz Szkołą Podstawową im. Kornela Makuszyńskiego w Lutomiu realizowano projekt „Wyjście z klasą”. W jego ramach

przeprowadzono warsztaty heraldyczne dla ponad 150 uczniów, obejmujące historię herbów oraz projektowanie własnych znaków rodowych.

21.11.2025

Do ekspozycji wprowadzono zabytkowe litografie z serii „Die ländlichen Wohnsitze, Schlösser und Residenzen der ritterschaftlichen Grundbesitzer in der Preussischen Monarchie” autorstwa Alexander Duncker, wydawanej w latach 1857–1883. Grafiki przedstawiają dawne rezydencje ziemiańskie z terenów historycznych Prus.

27.11.2025

Złożono wniosek do Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu „Infrastruktura kultury” o dofinansowanie zadania pn. „Remont i adaptacja dawnej Izolatki dla koni na cele edukacyjne i naukowe”. Projekt zakłada utworzenie sali warsztatowo-wykładowej, pracowni naukowej oraz magazynu zabytków archeologicznych, z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

28.11.2025

Zakończono cykl warsztatów heraldycznych realizowanych w ramach projektu „Wyjście z klasą”. Łącznie w zajęciach uczestniczyło ponad 400 uczniów ze szkół podstawowych regionu.

• GRUDZIEŃ

01.12.2025

Muzeum Zamek Opalińskich w Sierakowie włączyło się w akcję „Zdrowie w Krainie 100 Jezior” w związku ze Światowym Dniem AIDS. W ramach działań edukacyjnych przypomniano podstawowe dane dotyczące zakażeń HIV na świecie i w Polsce oraz podkreślono znaczenie profilaktyki, badań i świadomości zdrowotnej.

01.12.2025

Udostępniono informację o archiwalnym reportażu „Żywe trumny”, przygotowanym przez Radio Poznań. Materiał dokumentuje uroczystość z 1995 r., podczas której szczątki rodu Opalińskich zostały przeniesione do zamkowego mauzoleum. Reportaż stanowi ważne świadectwo lokalnej pamięci historycznej.

02.12.2025

Starosta Powiatu Międzychodzkiego, Rafał Litke, przekazał muzeum nowoczesny defibrylator AED. Urządzenie zostanie zamontowane w ogólnodostępnym miejscu przy budynku biura muzeum. Inicjatywa stanowi element poprawy bezpieczeństwa odwiedzających oraz mieszkańców.

06.12.2025

Podczas Sierakowskiego Jarmarku Bożonarodzeniowego 2025 muzeum wraz z Grupą Historyczną Wielewit, zaprezentowało widowisko inspirowane motywami nordyckimi. Pokaz rekonstrukcyjny stanowił element programu artystycznego wydarzenia.

14.12.2025

Dzięki wsparciu Sierakowski Ośrodek Kultury przed zamkiem ustawiono świąteczne choinki, wprowadzając dekoracyjną oprawę bożonarodzeniową w przestrzeni muzealnej.

16.12.2025

W muzeum odbyła się uroczysta gala wręczenia Nagród Starosty Międzychodzkiego dla osób wyróżniających się w dziedzinie sportu i kultury. Wydarzenie zgromadziło przedstawicieli środowisk artystycznych i sportowych regionu.

17.12.2025

W Olandii odbyło się spotkanie dyrektorów instytucji kultury z Powiatu Międzychodzkiego. Spotkanie obejmowało planowanie wydarzeń i współpracy na 2026 rok.

17.12.2025

Muzeum odwiedzili harcerze z 11 Drużyna Harcerska "Ragnar" im. Jana Bytnara, przekazując Betlejemskie Światło Pokoju – symbol braterstwa i nadziei w okresie świątecznym.

17.12.2025

Dyrektor Muzeum Robert Jędrzejczak wygłosił prelekcje w CAK Międzychód w ramach Edukacji Młode Horyzonty, gdzie spotykają się aby wspólnie obejrzyć wartościowe seanse zgodne z podstawą programową i rozwijają istotne dla dzieci i młodzieży kompetencje społeczne.

20.12.2025

Do 20 grudnia 2025 r. przygotowano sprawozdania finansowe oraz dokonano dotacji celowych otrzymanych m.in. z Muzeum Historii Polski w Warszawie oraz Gminy Sieraków. Sprawozdania oraz rozliczenia zostały rozpatrzone pozytywnie.

20.12.2025

Do zbiorów muzeum trafiły kolejne zabytkowe pocztówki przedstawiające Sieraków (Zirke), w tym widok rynku sprzed ponad stu lat oraz ulicę z budynkiem oznaczonym szyldem „Gasthof”. Nowe nabytki wzbogaciły kolekcję ikonograficzną dokumentującą przemiany urbanistyczne miasta.

27.12.2025

Do ekspozycji wprowadzono ręcznie wykonane kielichy stylizowane na XVII-wieczne naczynia używane podczas uczt szlacheckich w epoce Opalińskich. Ekspozaty uzupełniają narrację muzealną dotyczącą kultury stołu i obyczajów dawnej Rzeczypospolitej.

28.12.2025

Ukazał się film na kanale YouTube Encyklopedia Staropolska, który powstał we współpracy z naszym Muzeum. Opowiada on o Powstaniu Wielkopolskim, które wybuchło w 1655 r. i trwało do 1657. Zacięte walki prowadzone były przeciwko Szwedom i Brandenburczykom i zakończyły się sukcesem.

W 2025 roku dokonano zakupów następujących eksponatów muzealnych:

- Pocztówka "Sieraków – kościół" szt. 1 - 661,00 zł;
- Pocztówka "Kwilcz z 1 poł. XX w. (hotel, kościół, pałac,)" szt.: 1 - 49,00 zł;
- Antyki – antyczny: dębowy kredens z XVII w. szt.1 - 4 350,00 zł;
- Antyki – antyczny: biblioteka - regał dębowy z XVII w. szt.1 - 1 950,00 zł;
- Grafika: hetman Czarniecki szt.1 - 150,00 zł;
- Grafika: hetman Jan Karol Chodkiewicz szt.1 - 70,00 zł;
- Grafika: hetman Jan Karol Chodkiewicz szt.1 - 150,00 zł;
- Grafika: Gonzaga Maria Ludwika szt.1 - 180,00 zł;
- Grafika: "Węgier na koniu" Stefano Della Bella szt.1 - 1 400,00 zł;
- Grafika: miedzioryt "Przysięga magnaterii polskiej przed królem szwedzkim w 1655 r." szt.1 w kwocie 1 200,00 zł;
- Pocztówka: "Zirke/Sieraków - Bimbaumstrasse 1905 r." szt. 1 - 759,00 zł;
- Pocztówka: "Sieraków – Rynek 1904 r." szt. 1 - 862,00 zł.

Pozyskano środki zewnętrzne na realizację następujących działań:

- badania archeologiczne z Gminy Sieraków w wysokości 5.000,00 zł,
- na zakup eksponatów muzealnych z Gminy Sieraków w wysokości 10.000,00 zł,
- dofinansowanie konserwacji eksponatów – sztandaru Towarzystwa Gimnastycznego Sokół z Gminy Sieraków w kwocie 22.500,00 zł,
- na dofinansowanie organizacji Pikniku Historycznego "Barwy Historii" z Gminy Sieraków w kwocie 30.000,00 zł,
- dotacja celowa: na organizację imprez propagujących historię i kulturę regionu z Gminy Sieraków w kwocie 10.000,00 zł

Dodatkowo Muzeum pozyskało środki w formie dotacji celowych na realizację poniższych projektów:

- realizację projektu pod nazwą "Królewskie sekrety. W 300 rocznicę ślubu Marii Leszczyńskiej i Ludwika XV" z Muzeum Historii Polski w ramach programu Patriotyzm Jutra w wysokości 68.000,00 zł,
- refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy w Muzeum dla skierowanego bezrobotnego (PUP w Międzychodzie umowa UNDOP/25/0001) w kwocie 19.718,70 zł.

Sporządził Robert Jędrzejczak